

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ex Recogniti||one Des. Eras-||mi Roterodami.||

Erasmus, Desiderius

Basileae, 1518

VD16 E 3644

C. Svetonii Tranqvilli Avlvs Vitellivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14277

& singulos amicorū cohortatus, ut sibi quisq; pro facultate cōsuleret, ab amplexu & osculo suo, dimisit om̄es: secretōq; captato, binos codicillos exarauit ad sororē consolatorios. Sed & ad Messalinā Neronis, quā matrimonio destinauerat, cōmēdans reliquias suas & memoriā. Quicquid deinde epistolarū erat, ne cui periculo, aut noxæ apud uictorem forent, concremauit. Diuisit & pecunias domesticis ex copia præsentī.

As̄s̄ i captabant.

In serū usq;

ATq; ita paratus, intētusq; iam morti, tumultu inter moras exorto, ut eos, qui discedere, & abire cœptabant: corripī quasi desertores, detinerīq; sensit, adiiciamus, inquit, uita & hanc noctem. Iis ipsis, totidemq; uerbis, uetuitq; uim cuiq; fieri: & in serum usq; patente cubiculo si quis adire uellet, potestātē suī præbuit. Post hæc sedata siti gelidæ aquæ potiōe, arripuit duos pugiones, & explorata utriusq; acie, cum alterū puluino subdidisset, foribus ad apertis arctissimo somno quieuit. Et circa lucē demum expergefactus, uno se traiecit ictu infra læuā papillam. Interrumpentibusq; ad primum gemitū, modo celans, modo detegens plagā, exanimatus est: & celeriter apud Veliternā (ita præceperat) funeratus trigesimo & octauo ætatis anno, & nonagesimo & quinto imperij die.

Galericul?

Dinoscere: Instituisse, p̄ incipere.

Tanto Othonis animo nequaquam corpus, aut habitus competiit. Fuisse enim traditur & modicæ staturæ, & male pedatus, caluusq;. Mūditiarum uero penè muliebrum. Vulso corpore, galericulo capiti propter raritatem capillorum adaptato & annexo, ut nemo dinosceret: quin & faciem quotidie rasitate, ac pane madido linere cōsuetum, idq; instituisse à prima lanugine, ne barbatus unq; esset. Sacra etiam Isis sæpe in lintea, religiosaque ueste pro palam celebrasse. Per quæ factum putem, ut mors eius minime congruens uita, maiori miraculo fuerit. Multi præsentium militum, cum plurimo fletu manus, ac pedes iacentis exosculati, fortissimum uirum, unicum imperatorem prædicantes, ibidem statim nec procul à rogo uim suæ uita attulerunt. Multi & absentium accepto nuntio præ dolore armis inter se ad internationē concurrerunt. Deniq; magna pars hominū, incolumem grauissime detestata, mortuū laudibus tulit, ut uulgo iactatum sit, etiā Galbam ab eo non tam dominandi, quàm Reip. ac libertatis restituendæ causā interemptum.

Internatio, si ue interneatio.

C. SVETONII TRANQVILLI AVLVVS VITELLIVS.

Itelliorū originē alij aliam, & quidē diuersissimā tradūt, partim ueterē & nobilē: partim uero nouam, & obscurā, atq; etiā sordidā. Quod ego p̄ adultores, obrectatoresq; Impatoris Vitellij euenisse opinarer, nisi aliquando de familiæ conditione uariatum esset. Extatq; elogij ad Q. Vitellium diui Augusti quæstorē libellus: quo cōtinet Vitellios Fauno aboriginū rege, & Vitellia, quæ multis locis p̄ numine coleretur

coleretur ortos, toto Latio imperasse. Horū residuā stirpem ex Sabinis transisse Romam, atq; inter patricios allectam. Indicia stirpis diu mansisse, uiam Vitelliam ab Ianiculo ad mare usq;. Item coloniam eiusdem nominis, quam gētili copia aduersus Equiculos tutādā olim deposcissent. Tēpore deinde Samniti, ci belli praesidio in Appuliam misso, quosdam ex Vitellijs subsedisse Nuceriae eorumq; progeniē longo post interuallo repetisse urbē, atq; ordinē senatoriū.

Allectus p
allego.

Contra plures autorem generis libertinum prodiderunt. Cassius Seuerus, nec minus alij, eundem & sutorem ueteramentarium, cuius filius sectionibus, & cōsuturis uberius compendiū nactus, ex muliere uulgarī Antiochi cuiusdam furnariam exercentis filia equitem Ro. genuerit. Sed quod discrepat, sit in medio. Caterum P. Vitellius domo Nuceria, siue ille stirpis antiquae, siue pudēdis parētibus atq; auis, eques certe Romanus, & rerū Augusti procurator, quatuor filios amplissimae dignitatis cognomines, ac tantū prænominibus distinctos reliquit. Aulum Q. P. L. Aulus in cōsulatū obiit: quē cum Domitio Nerōnis Cæsaris patre inierat, praelatus alioqui, famosusq; cenarū magnificentia. Quintus caruit ordine, cum autore Tiberio secerni minus idoneos senatores, remoueriq; placuisset. P. Germanici comes Cn. Pisonē inimicū, & interfectorem eius accusauit, cōdemnauitq;. Ac post praturae honorem inter Seiani conscios arreptus, & in custodia fratri datus, scalpro librario uenas sibi incidit. Nec tam mortis pœnitentia, q̄ suorū obtestatione obligari, curariq; se passus, in eadem custodia morbo periit. L. ex cōsulatu Syriæ præpositus, Artabanum Parthorū regem summis artibus, nō modo ad colloquiū suum, sed etiam ad uenerāda legionum signa pellexit. Mox cum Claudio principe, duos in super ordinarios cōsulatus, censuramq; gessit. Curam quoq; imperij sustinuit, absente eo, expeditiōne Britānica, uir innocēs, & industrius, sed amore Libertinae perinfamis, cuius etiam saluū melle cōmixtis, nec dām quidē, aut raro, sed quotidie, ac palām arterias, & fauces pro remedio fouebat. Idem miri in adulādo ingenij, primus C. Cæsarem adorari, ut deum instituit, cum reuersus ex Syria non aliter adire ausus esset, quā capite uelato, circumuertensq; se, deinde procumbens. Claudii uxoribus, libertisq; addictū, nequa non arte demeretur, pro maximo munere à Messalina petijt, ut sibi pedes præberet exalceādos: detractumq; foculū dextrum, inter togam, tunicasq; gestauit assidue, nōnunq; osculabundus. Narcissi quoq; & Pallantis imagines aureas inter lares coluit. Huius & illa uox est, saepe facias, cum seculares ludos edenti Claudio gratularetur.

Veteramentarium.

Furnaria.

Cognomines.

Scalprum
librarium.

Perinfamis.

Exalceare.

Decessit paralyti altero die quā correptus est, duobus filijs superstitibus, quos ex Sextilia probatissima, nec ignobili scēmina editos COSS. uidit: & quidem eodem ambos, totōq; anno, cum maiori minor in sex menses successisset. Defunctum, senatus publico funere honorauit. Item statua pro rostris, cū hac inscriptione, PIETATIS immobilis erga principē. Aulus Vitellius L. Filius Imper. natus est octauo Calendas Octobris, uel, ut quidā, septimo Idus Septembris, Druso Cæsare, Norbano Flacco COSS. Genituram eius prædictam à mathematicis, ita parentes exhorruerunt, ut pater magnopere semper contenderit

Decessit eo morbo, pro mortu' est.

Altero, p
postridie

scenae

contenderit, ne qua ei prouincia uiuo se committeretur: Mater & missum ad legiones, & appellatum imperatore, mpro afflicto statim lametata sit. Pueritiam, prima inq; adolescentiam Capreis egit inter tiberiana scorta, & ipse perpetuo Spintria: cognomine notatus, existimatusq; corporis gratia initiu, & causa in clementorum patri fuisse.

Als † Spintheria.

Sequenti quoq; aetate omnibus probris contaminatus, praeipuū in aula locatus cum tenuit. Caio per aurigandi, Claudio per alex studium familiaris. Sed aliquanto Neroni acceptior, cum propter eadē hęc, tum peculiari merito, quod praesidens certamini Neroneo, cupientē inter citharcedos cōtendere: nec quamuis flagitantibus cunctis promittere audentem, ideocq; egressum theatro reuocauerat, quasi perseverantis populi legatione suscepta exorandū praebuerit.

Als † substitisset.

Trium itaq; principum indulgentia, non solum honoribus, uerum & faceretis amplissimis auctus, pro cōsulatū Africae post hęc, curam quoq; operum publicorum administravit: & uolūtate dispari, & existimatione. In prouincia singularem innocentiam praestitit biennio continuato, cum succedenti fratri legatus substitutus esset. At in urbano officio dona, atq; ornamenta templorū surripuisse, & commutasse quaedam ferebatur: proq; auro, & argento, stagnum & aurichalcum supposuisse.

Als † Petronianum.

Uxorem habuit Petroniam consularis uiri filiam, & ex ea filium Petronium captum altero oculo. Hunc haeredem a matre sub conditione institutum, si de potestate patris exisset, manu emisit: breuiq; ut creditum est, interemit: in simulum in super paricidij, & quasi paratum ad scelus uenenum ex conscientia hausisset. Duxit mox Galeriam Fundanam praetorio patre. Ac de hac quoque liberos utriusq; sexus tulit: sed marem, titubantia oris, prope mutū, & elinguem.

Titubantia oris.

Galba in inferiorem Germaniam contra opinionem missus est. Adiutum putant T. Iunij suffragio tunc potentissimi, & cui iam pridem per communem factionis suae fauorem conciliatus esset: nisi quod Galba praese tulit nullos minus metuēdos, q; qui de solo uictu cogitarēt: ac posse prouincialibus copiis profundam eius expleri gulā: ut cuius euidens sit, contemptu magis, quam gratia electum. Satis constat exituro uaticum defuisse, tāta egestate rei familiaris, ut uxore, & liberis, quos Romae relinquebat, meritorio cenaculo abditis, domum in reliquam partem anni ablocaret: utq; ex aure matris detractum unio-

Profunda gula.

Ablocare, p alteri locare, siue locatio, nē soluere.

nem pignerauerit ad itineris impensas. Creditorum quidem praestolantium, ac detinentium turbam, & in ijs Sinuessanos, Formianosq;, quorum publica uectigalia interuenterat: non nisi terrore calumniae amouit, cum libertino cuidam acerbius debitum reposcenti iniuriarum formulam, quasi calce ab eo percussus intendisset: nec aliter, quam extortis quinquaginta HS remisisset. Aduentē

Pigner uo unio nem.

Male animatus erga principem.

male animatus erga principem exercitus, pronusq; ad res nouas libens, ac supernis manibus exceptit, uelut dono deū oblatum, III COS. filium aetate integra facili, ac prodigo animo. Quam ueterem de se persuasionem Vitellius recentibus etiam de se experimētis auxerat: tota uia caligatorum quosq; militum obuios exosculans, perq; stabula, ac diuersoria mulionibus, ac uiatoribus praeter modum

Pronus ad res.

modum comis, ut mane singulos iamne ientassent, sciscitaret: seque fecisse ructu *Lentare.* quoque ostenderet.

8 **C**Astra uero ingressus nihil cuiquam poscenti negauit: atque etiam ultro ignominiosis notas, reis sordes, damnatis supplicia dempsit. Quare uixdum mense transacto, neque diei, neque temporis habita ratione, ac iam uespere subito a militibus e cubiculo raptus, ita ut erat in ueste domestica IMPER. est confalutatus, circumlatusque per celeberrimos uicos, strictum diui Iulij gladium tenens, detractum delubro Martis, atque in prima gratulatione porrectum sibi a quo *Delubrum,* dam: nec ante in praetorium rediit, quam flagrante tridinio ex coceptu camini: tum *Camini p* quidem consternatis, & quasi omine aduerso anxijis omnibus, inquit, bono animo estote nobis alluxit, nullo sermone alio apud milites usus. Consentiente *fumario.* deinde etiam iam superioris prouinciae exercitu, qui prius a Galba ad senatum *Asi Prior.* defecerat, cognomen Germanici delatum ab uniuersis cupide recepit. Augusti distulit. Caesaris in perpetuum recusauit.

9 **A**C subinde caede Galbae annunciata, compositis Germanicis rebus partitus est copias, quas aduersus Othonem praemitteret, quasque ipse perduceret. Praemisso agmine laetum euenit auspicium. Siquidem a parte dextra repente Aquila aduolauit: illustratisque signis, ingressos uiam sensim antecessit. At contra ipso mouente statuae equestres, cum plurifariam ei ponerentur, fractis repente curibus pariter corruerunt: & laurea, quam religiosissime circude-derat, in profluentem excidit. Mox Viennae pro tribunali iura reddenti, gallinaceus supra humerum, ac deinde in capite astitit. Quibus ostentis, par respondit exitus: nam confirmatum per legatos suos imperium, per se retinere non potuit.

10 **D**E Bebraecesi uictoria, & Othonis exitu, cum adhuc in Gallia esset, audiit. Nihilque cunctatus quicquid praetorianarum cohortium fuit, ut pessimi exempli uno exautorauit edicto, iussas Tribunis tradere arma. Centum autem, atque uiginti, quorum libellos Othoni datos inuenerat, exposcentium praemia ob aeditam in caede Galbae operam, conquiri, & supplicio affici imperauit: egregie profusus, atque magnifice, & ut summi principis spem ostenderet, nisi caetera magis ex natura, & priore uita sua, quam ex imperij maiestate gessisset. Namque itinere inchoato per medias ciuitates ritu triumphantium uectus est, perque flumina delicatissimis nauigijs, & uariarum coronarum genere redimitis. Inter profusissimos obsoniorum apparatus, nulla familiae, aut militis disciplina, rapinas ac petulantiam omnium in iocum uertens: qui non contenti epulo ubique publice praebito, quoscumque libuisset, in libertate asserebant, uerbera, & plagas, saepe uulnera, nonnunquam necem representantes aduersantibus. Utque campos, in quibus pugnatum est, adiit: abhorrentes quosdam cadauerum tabem, detestabili uoce confirmare ausus est. Optime olere occisum hostem, & melius ciuem. Nec eo secius ad leniendam grauitatem odoris plurimum meri propalam hausit: passimque diuisit pari uanitate atque insolentia. Lapidem memoriae Othonis inscriptum intuens, dignum eo mausoleo ait: pugionemque, quo se is occiderat, in Agrippinensem Coloniam misit, Marti dedicandum. In Apennini quidem

n iugis

iugis etiam peruigilium egit.

Sagulati.
Magis ac
magis.

VRbem deniq; ad classicum introijt paludatus, ferróq; succinctus, inter si-
gna atq; uexilla, sagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.
Magis deinde ac magis, omni diuino, humanóq; iure neglecto, Aliensi die
pontificatum maximú cepit. Comititia in decem annos ordinauit, scq; perpetuú
cósulem. Et ne cui dubium foret, quod exemplar regendæ Reip. eligeret, medio
Martio campo adhibita publicorú sacerdotú frequétia, inferias Neroni dedit:
ac solenni conuiuio citharcedum placentem palám admonuit, ut aliquid & de
Domitio diceret: inchoantiq; Neroniana cantica, prim⁹ exultans etiá plausit.

Posca.

TAlibus principijs magnam imperij partem, non nisi consilio, & arbitrio
uulissimí cuiusq; histriónú, & aurigarum administrauit, & maxime Asiati-
ci liberti. Hunc adolescentulum mutua libidine constupratum, móx tædio pro-
fugum, cum Puteolis poscam uendentem deprehendisset, coniecit in compe-
des: statimq; coluit, & rursus in delitijs habuit. Iterum deinde ob nimiam con-
tumaciam, & ferocitatem grauatus, circumforaneo lanistæ uendit: dila-
tumq; ad finem muneris repente surripuit: & prouincia demú accepta manu-
misit: ac primo imperij die aureis donauit annulis super cœnam cum mane ro-
gantibus pro eo cunctis detestatus esset seuerissime talem equestris ordinis
maculam.

Quadrifariam.

Apparatus.

SEd uel præcipue luxuriæ sauitiæq; deditus, epulas trifariam semper, inter-
dum quadrifariam dispertiebat: in ientacula, & prandia, & cœnas, comesta-
tionesq; facile omnibus sufficiens uomitandi consuetudine. Indicebat autem
aliud aliq; eadē die, nec cuiq; minus singuli apparatus quadringenis millibus
nummum cõstiterunt. Famosissima super cæteras fuit cœna ei data aduentitia
à fratre: in qua duo millia lectissimorú piscium, septem auium apposita tradun-
tur. Hanc quoq; exuberauit ipse dedicatione patinæ, quam ob immensam ma-
gnitudinem dypeum Mineruæ, αὐρίδα πολιοῦχου dictitabat. In hac Scarorú
iocinora, Phasianorú, & Pauonum cerebella, linguas Phœnicopterum: mure-
narum lactes à Carpathio usque, fretóq; Hispaniæ, per nauarchos ac triremes
petitarum commiscuit. Vt autem homo non profundæ modo, sed intempe-
stiuæ quoq; ac fordidæ gulæ, ne in sacrificio quidem unquam, aut itinere ullo
temperauit: quin inter altaria ibidem statim uiscus, & farra penè rapta è foco
manderet: circáq; uiarum popinas fumantia obsonia uel pridiana, atq; semesa.

Allicefactos
p allectos.

PRonus uero ad cuiusq; & quacunq; de causa necem atq; suppliciu. Nobi-
les uiros, condiscipulos, & æquales suos omnibus blanditijs tantum non
ad societatem imperij allicefactos, uario genere fraudis occidit: etiam unum ue-
neno manu sua porrecto in aquæ frigidæ potione: quam is affectus febre po-
poscerat. Tum sceneratorum & stipulatorum, publicanorúq; qui unquam
se aut Romæ debitum, aut in uia portorium flagitassent, uix ulli pepercit. Ex
quibus quendam in ipsa salutatione supplicio traditum, statimq; reuocatum
cunctis demētiam laudantibus coràm interfici iussit, uelle se dicens pascere ocu-
los. Alterius pœnæ duos filios adiecit deprecari pro patre conatos. Sed & equi-
tem

tem Romanum proclamantem, cum raperetur ad pœnam, hæres meus es, exhibere testamenti tabulas coëgit: utq; legit cohæredem sibi libertum eius ascriptum, iugulari cum liberto imperavit. Quosdã & de plebe ob id ipsum, quod Venetæ factioni dare maledixerant, interemit cõtemptu sui, & noua spe id ausos opinatus. Nullis tamen infensor, q̃ uernaculis & mathematicis: ut quisq; deferretur, inauditum capite puniebat. Exacerbatus quod post edictum suum, quo iubebat intra Calen. Octobris urbe, Italiãq; mathematici excederent: statim libellus est propositus, & Chaldæos dicere, bonum factum, ne Vitellius Germanicus intra eundem Calendarum diem usquã esset. Suspectus & in mortem matris fuit, quasi agræ præberi cibum prohibuisset, Vaticinante Catta muliere, cui uelut oraculo acquiescebat, ita demũ firmiter, ac diutissime imperaturum, si superstes parẽti extitisset. Et alij tradunt, ipsam tædio præsentũ, & imminentium metu uenenum à filio impetrasse haud sanè difficulter.

Veneta factio.

Inauditũ, in dicta causa.

Afs ifatũ est.

14 **O**ctauo imperij mense descuerunt ab eo exercitus Moesiarum, atq; Pannoniæ. Item ex trãsmarinis Iudaicus & Syriacus, ac pars in absentis, pars in præsentis Vespasiani uerba iurarunt. Ad retinendum ergo cæterorum hominum studium ac fauorem, nihil non publice, priuatimq; nullo adhibito modo largitus est. Delectum quoq; ea conditione in urbe egit, ut uoluntarijs non modo missionem post uictoriam, sed etiam ueteranorum, iustaq; militiæ commoda polliceretur. Vrgenti deinde terra, mariq; hosti hinc fratrem cum classe, ac tyronibus, & gladiatorũ manu opposuit: hinc & Bebriacẽses copias & duces: atq; ubiq; aut superatus, aut proditus, salutẽ sibi & milies H S à Flauio Sabino Vespasiani fratre pepigit: statimq; pro gradibus palatij apud frequẽtes milites cedere se imperio, qd' inuitus recepisset, p̃fessus: cunctis reclamãtib; rẽ distulit: ac nocte interposita, primo diluculo fordidatus descẽdit ad rostra: multisq; cũ lachrymis eadẽ uerba uerũ è libello testatus est. Rursus interpellante milite ac populo, & ne deficeret hortãte, omnemq; operã suã certatim pollicente, animũ resumpsit. Sabinumq; & reliquos Flauianos nihil iam tmetuẽs, ui subita in Capitolium compulit: succensõẽq; templo Iouis OPT. MAX. oppressit: cum & prælium, & incendium è Tyberiana prospiceret domo inter epulas: nõ multo post pœnitens facti, & in alios culpam conferens, uocata concione iurauit, coëgitq; iurare cæteros, nihil sibi antiquius quiete publica fore. Tunc solutum à latere pugionẽ, consuli primũ, deinde illo recusante Magistratibus, ac mox Senatoribus singulis porrigens, nullo recipiente, quasi in æde Concordiæ positurus, abscessit. Sed quibusdam acclamantibus ipsum esse concordiam, redijt: nec solum retinere se ferrum affirmauit, uerum etiam concordiæ recipere cognomen.

Primo diluculo.

Afs tmetuentes.

Pœnitens facti. Antiquius, pro charius.

15 **S**uasit Senatũ, ut legatos cum uirginibus Vestalibus mitterent, pacem, Saut certe tempus ad cõsultandum petituros. Postridie responsa operienti, nũtiatum est per exploratorẽ hostem appropinquare. Continuo igitur abstrusus gestatoria sella, duobus solis comitibus, pistore & coquo, Auentinum & paternam domum clam petijt, ut inde in Campaniam fugeret. Mox leui rumore & incerto, tanquã pax impetrata esset, referri se in palatium passus est:

Afs t Senatoribus.

ubi cum deferta omnia reperisset, delabētibus & qui simul erant, zona se aureo-
rum plena circumdedit: confugitq; in cellulam ianitoris, religato pro foribus ca-
ne, lectoq; & culcitra obiectis.

IRruperant aut iam agminis antecessores, ac nemine obuio rimabatur, ut fit, ¹⁷
singula. Ab ijs extractus è latebra, sciscitantes quis nā esset (nā ignorabatur)
& ubi esse Vitellium sciret, mendacio elusit: deinde agnitus rogare nō destitit,
quasi quædam de salute Vespasiani dicturus, ut custodiretur interim uel in car-
cere, donec religatis post terga manibus, iniecto ceruicibus laqueo, ueste discif-
sa seminudus in forum tractus est, inter magna rerum, uerborumq; ludibria,
per totum uia sacra spatium, reducta coma à capite, ceu noxij solēt, atq; etiam
mento mucrone gladij subiecto, ut uisendam præberet faciem: néue summitte-
ret quibusdam stercore & coeno incessentibus: alijs incēdiarium, & patinarium
uociferantibus, parte uulgi etiā corporis uitia exprobrāte: erat enim in eo enor-
mis proceritas: facies rubida plerunq; ex uinolentia: uenter obesus: alterum fe-
mur subdebile, impulsu olim quadrigæ, cum auriganti Caio ministratorem ex
hiberet: tandem apud Gemonias minutissimis ictibus excarnificatus, atq; con-
fectus est: & inde unco tractus in Tyberim.

Subdebile.
Ministrator.

Perijt cū fratre & filio, anno uitæ. ^{VII} quinquagesimo: nec fefellit coniectu ¹⁸
ram eorum, qui augurio, quod factum ei Viennæ ostendimus: non aliud
portendi prædixerant, quàm uenturum in alicuius Gallicani hominis potesta-
tem. Siquidem ab Antonio primo aduersarum partiū duce oppressus est. Cui
Valet rostrū Tolosæ nato cognomen in pueritia Beco fuerat, id ualet, gallinacei rostrum.

C SVETONII TRAN- QVILLI, DIVVS VESPA- SIANVS AVGVSTVS.

Illa quidem,
more Cice-
ronis.
Pœnitenda.

Coactio ar-
gentaria.

Quadrage-
simæ.

REBELLIONE TRIVM PRINCIPVM, & cade, ¹
incertum diu, & quasi uagum imperium suscepit: fir-
mauitq; tādē gens Flauia, obscura illa quidem, ac
sine ullis maiorum imaginibus, sed tamen Reip. ne-
quaq; pœnitenda, constet licet Domitianum cupidi-
tatis, ac sauitiæ merito pœnas luisse. T. Flavius Pe-
tronijs municeps Reatinus, bello ciuili Pompeiana-
rum partium centurio: incertum spōte, an euocatus
profugit ex Pharsalica acie, domūq; se contulit. Vbi
deinde uenia, & missione impetrata, coactiones argentarias factitauit: huius fi-
lius cognomine Sabinus expers militiæ: & si quidam eum primipilarē, nōnulli
cum adhuc ordines duceret, sacramento solutū per causam ualetudinis tradunt:
Publicū quadragesimæ in Asia egit. Manebantq; imagines à ciuitatibus ei po-
sitæ sub hoc titulo, καλῶς τελωνήσαντι. Postea fœnus apud Heluetios exercuit,
ibiq;

Asiæ pu-
blicanæ.